

СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫД ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

НУРЛАТ РАЙОНЫ ИЖТИМАГЫЙ - СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга.

5 декабрь, 1998 ел.
№ 139 (8296)

ШИМБӘ
Бәясе билгеләнгәнчә

12 ДЕКАБРЬ ШӘНӘР КӨНЕ

Хөрмәтле нурлатлылар!

12 декабрь көнне ип-
подром мәйданында
“Шәнәр көне”нә багыш-
ланган зур бәйрәм була.

Бәйрәмнен програм-
масы тубәндәгечә:

1. Бәйрәмне тантаналы
ачу.

2. Спорт ярышлары һәм
спорт - күңел ачу уенна-
ры.

3. Нурлат шәнәре при-
зына Мәскәү, Казан, Түбән Кама, Яр Чаллы,
Тольятти, Ижевск, Ульяновск, Самара
әһәрләрнән Россиянең иң көчле спор-
тычлары катнашында кышкы трек автомо-
биль уышлары.

4. Сәүдә предприятиеләре - Нурлат район
кулланучылар жәмгыяте, “Нурлатнефть”
НГДУсы, тимер юл һәм урман хужалыгы эш-
челәрне тәэмин иту булекләре, район
хужалыклары һәм предприятиеләре ки-
бетләре, шәхси эшмәкәрләр, жәмәгать тук-
лануы предприятиеләре сатучылары катна-
шында зур ярминкә.

Бәйрәмдә пар атларда мәйдан әйләнү
мәмкинлеге булачак. Иң житеz һәм матур
бизәлгән атларга урыннар билгеләнәчәк.
Ярминкәдә иң мул товар белән катнашкан
һәм сәүдә нокталарын матур итеп бизәп,
халыкка культуралы хезмәт күрсәткән сәүдә
оешмалары һәм хужалыкларга да махсус
урыннар каралган.

Бәйрәм 9.00 сагатта башлана.

11 декабрь көнне автоуышларда катнашу-
чылар өчен контролъ уту билгеләнә.

Хөрмәтле нурлатлылар,
кунаклар! Шәнәр көненә
рәхим итегез!

Вакытлы матбуатка язылым һак

ҺЭР САНЫГЫЗ - БҮЛӘК

Мин - “Дуслык” га-
зетасының даими уку-
чысы. Ҳәер, газета
килгәч бөтен гаиләбез
белән уқып чыгабыз.
Китапханәгә килгән
укучыларга да “Дус-
лык” газетасын
тәкъдим итәм. Кызыкли
материалларны,
яңалыкларны бер-
гәләп укыйбыз, фикер
алышабыз. Авылым
кешеләре турындагы
язмаларны аерым
папкага жыя барам.

Район тормышы шул га-
зетада чагыла бит инде.
Газетада еш кына бик
акыллы, файдалы
киңәшләр дә бирәсез.
Газета килми торса, бик
тиз юкснабыз, нәр-
сәдер житмәгән кебек
тоела. Мин һәр кешегә
мәрҗәгәт итеп, “Дус-
лык” газетасына язылы-
гыз, уқығыз, үкенмәсsez
дияр идем. Ә сезгә, га-
зета хезмәткәрләре,
бер тәкъдимем бар.
Авылларда яшләр. өчен

Т.МИНГӘРӘЕВА.
К.Мораса авылы.

«ДУСЛЫК» БЕЛӘН ДУС БУЛЫП КАЛЫЙК!

1999ның беренче яртысы булса да, яраткан газеталарыбызга
өчен газета - журналларга язылу язылдык әле. Район көзгесе булган
дәвам итә. Язылып каласы иде бит. “Дуслык”тан аерымыйк, иптәшләр!
Бу сорапа һәркемне борчый. Қычыт-
канлы авылы почта бүлекчесендә
белән һәрдайм танышып барыйк! Қыс-
20нче декабрьга хәтле түләү шар-
касы, “Дуслык” белән дус булып калыйк
ты белән газета - журналларга язы-
лу мәмкинлеге бирелде. Хезмәт ха-
кы күрнәмәс дә, әни - әбиләре-
безнен пенсия акчасы хисабына

З.ИСМӘГҮЙЛЕВА.
Кычытканлы авылы.

ДУСЛЫККА ЯЗЫЛУ БАРА

1999 елның берен-
че яртысы өчен
“Дуслык” (“Дружба”,
“Туслах”) район
газетасына язылу
бәясе - 25 сум 20 тиен.
Бөек Ватан сугышында
катнашучыларга һәм
инвалидларга, Әфган
сугышында булучы-
ларга, Чернобыль
атом электр станция-
сендәге фажига
нәтижәләрен бетерү-
дә катнашучыларга
тиешле документлар
нигезендә 50 процент
ташлама ясалы.

Белеп торыгыз СӘХНӘДӘ - ЯШЫЛӘР

Казанда 10 декабрьдан 13енә кадәр “Татарстан
яшыләре” дип аталган I республика татар эстрада-
сы җыры бәйгесе үткәрелә.

Бу ижади ярыш республика яшыләренең I сәнгат
ижаты фестивале қысаларында узачак. Аның оеш-
тыручылары - “Татарстан Балалар һәм яшыләр
эмшләре” буенча дәүләт комитеты, “Сәләт” фонды,
“Татарстан яшыләре” газетасы. Бәйгәнен максаты
- яшь җырчы һәм композиторларга һәнәри сәхнәгә
аяк басарга ярдәм иту. Аларның иң яхшылары
арасыннан вокал, оранжировка осталары билгеле
булачак, иң яшь катнашучылар, иң яхшы җырчы,
язучы - шагыйрь, композитор исемнәре игълан
ителәчәк.

Татарстан яшь талантларыннан кала, ярымфи-
налда Мәскәү, Чиләбе, Ульяновск, Ижау, Яңавыл
җырчылары да катнаша.

Мәгариф ТИКШЕРҮ ДӘ, ӨЙРӘТҮ ДӘ

Ноябрь ахырында
Яңа Элмәт урта мәктәбендә район мәгариф
бүлгелеге методист-инспекторлары чи-
раттагы фронталь тикшерү үздүрдүләр. Бу тикшерү -
әйрәтү максатында булып, безгә, барлык
уқытучыларга бик тә
этәлекле ярдәм иде. Кимчелек - хат-
аларны тактлы аңлатып, уңышларыбыз-
га сөнечләрән белдерделәр алар.

Фронталь тикшерү үздүрү бик кирәк, чөнки
ул уқытучыларга булган материалы
барлау һәм кирәкеләрән булдыру, дәресләрне педагоги-
к таләпләр югарылыгында үздүрү өстенде эзлекле
рәвештә эшләргә өйрәтә, методистлары-
быз белән якыннан арашып, уку - укыту
методлары, үзбезне борчыган мәсьәләләр турында
уртага салып сейлашып, шергә мемкинлек
бира.

Атна буена алар
безнен дәресләрдә
булдыру, максатла-
рыбыз, планнарыбыз
белән таныштылар,
кабинетларга күел-
ган таләпләрне аңлаттылар, уқыту-
чыларның һәрберсе
белән индивидуаль
әңгәмә үздүрдүләр.

Ф.ГАРИФУЛЛИНА.
Яңа Элмәт мәктәбе.

Республика сулыши

Икътисад һәм социаль тикшеренүләр үзәгә мәгълуматларына караганда, узган атнада бер кешегә
яшәү өчен киәккә минимумның күләме 474 сум
булды. Шуның 280 сумы - азық - төлек чыгымы, ә
130 сумы халыкка курсателә торган түләүле хезмәткә
карый.

Куллану бюджетының минималь хакы 30 сумга
артты һәм ул хәзер 1414 сум тәшкил итә. Ашау-
-эчүгә тотыла торган чыгым 510 сумга, курсателә
торган түләүле хезмәт 312 сумга кадәр күтәрел-
де. Шул ук вакытта азық - төлеккә карамаган
товарларга тотыла торган чыгымнар үзгәреш-
се, ягни 409 сум килеш калды.

Узган ноябрь аенда яшәү өчен киәккә мини-
мум 29 сумга күймәтләнди. Шуның 24 сумы
азық - төлеккә китә. Минималь куллану бюджеты
100 сумга артты. Азық - төлек товарларына
тотыла торган чыгым 82 сумга күтәрелде. Шул ук
вакытта рациональ куллану бюджеты 204 сумга
күймәтләнди.

30 ноябрь - 1 декабрьда Казанның Мәрҗәни мәче-
тендә Татарстан Диния нәзарәтенең икенче плену-
мы булды.

Узыншырашта катнашучылар нәзарәтнең беренче
пленумы узганин соңғы чордагы эшчәнлеген
бәяләделәр, изге Рамазан аена хәзерлек
мәсьәләсөн тикшерделәр. Шулай ук мәселман
оешмаларын һәм ислам уку йортларын теркәү,
кабаттан теркәү белән бәйләнешле сорауларны
карадылар. Чаллы шәнәрәндә нәшер ителүче
“Ислам нуры” газетасы редакциясе һәм аның
нәшер - “Диамант” нәшрияты житәкчелеген,
әлеге басманы Татарстан Диния нәзарәтөө юрис-
дикциясе карамагына күчерү турындагы тәкъди-
ме кабул ителде.

(Республика матбуатынан.)

БАЛА КҮНЕЛЕГІ АЛДАМА

Гаиләләрнен, күпчелегендә бала белән күңелсез хәл килеп чыкканды ата кеше аны гаепләргә тырыша. Моңың сәбәбе ачык - хатын - кызлар бала тәрбијаләү мәсьәлесенде жилкеләрене тиешенән нән артык бурый йөкәлән - бакчага итә, алыш кайта, мәктәпте укучылары белән дөрсләренә зөрләшә, юындыра, тукландыра һәм башкалар. Этиләр эштән арып кайткач, аяны - аякка күет, телевизор каршында диванга ятуны күләй күрәләр. Бераз кабып та кайткан булса, гайләдә аның ечен естәмә уңайлыклар да булдырыгра тырышила. Бусы да, албеттә, ана кеше күләнди.

Иртән иртүк бар кешедән алда уянып, урыннан күтәрлән, ашын - чәен зөрләгән, килемнәрне зөрләп күйгән. Эти кеше горур басып, чистаны киенеп, тукланып чыгып ките. Э килемнәре пычранса, ул аларны кая күясын беле, аннан аларны пөхтәләп, үткүләп күячакларын да сиземли. Фынч чиста. Тамак түк. Бала белән дә мәнәсәбәтләр начар түгел: кулына шоколад тоттырасың да - дуслар. Анасы белән бала күрмәгәндә (кургәндә дә ярый) эйткәләшеп аласың, сүгенеп тә күясын, синекен итмәс, бала дип тормыйсың күл да күтәреп бүйсүндирыасың. Мондый гайләләр һәм этиләр аз түгел, миңемчә. Ләкин ата кешенең шундый роле ин элек бала тәрбияләүдә, аны шәхес итүдә зур житешсезлек булып тора. Шоколад алышына бала күңелен яулап булмы: бу сабыйны алдый. Аның күнеле бик нечә, бик тиз яраланырга мәмкин. Нәкъшүл кечкенә чакта күреп ускәннер аның гомерлек юлдашына эйләнә да.

Мин бер абзый белән та-

нышмын. Күптән түгел аның тормыш итпаše вафат була һәм ул ике малае белән кала. Абыл малайларың үзене салкын караупарынан зардана, әниләрнен үлеменде аны гаепләүләрән сейли. "Әгәр дә син исереп кайтып аны күйнамаган булсан, юкка - барга бәләнәп йөрән бозмаган булсан, ул яши иде еле, яши иде!" - дип эйтә ди олы улы. Э абыл бу хәлгә хатынын, хатының туганнарын гаепли. Балалар кечкенә чакта, имеш, ул аларны гел этисене каршы котырткан, аны начар яктан гына күрсәткән. Э хәзәр туганнары шулай ита, янесе. Юк, абыл, юк. Алдарсың балалың сизгер күңелен. Ул барысын да үзе күреп үсә һәм һәркемгә бәясен үзе күя. Сез пычрак сүзләр яудырган хатын ул бит - аның газиз анасы.

Хәер, кайбер гайләләрә шуның киресе булырга мәмкин. Бераз гына "салмыш" кайткан өчен дә үзене ишек тебен таптарга, начар сүзләрән дә ишетергә туры киле - мондый иктияр кече бик йомшак булган ата да балага үрнек була алмы.

Соңында шулай да алда сейләнелгән этиләр колагына ейтәссе кила сүзне. Гайлә учағын сүндерми саклаган хатыныңызын рәнжетмәгез, ача карата жылы сүзегезне, ярдәмегезне күзгәнмәгәз. Болар бит балагыз алдында ихтирам яулар өчен кирәк. Ул дәрес зөрләгәндә бер якта хатыныңыз булса, сез икенче якка басыгыз. Бала тигезлекне шулай күрсөн. Чөнки ача әнинен дә, этинен дә яхшылары гына һәм бер дәрәҗәдә кирәк. Ихтирамлы мәнәсәбәттә үскән бала үзе дә шәфкәтле, итәгатьле шәхес булачак.

**Роза САФИНА.
Виче мәктәпнең татар
теле укутчысы.**

Н.АЗИЗОВ фотосы.

Тормыш бит ул теке кыя сыман. Болытларга тигән тубәсе. Йүллү кеше моның тубәсөнә! Исаң - имин никек менәсә! Бәргәләнә кеше унга - сулга Табалмычка тормыш кыйбласын. Чамаламый тормыш чыбыркысын. Кайсы яктан китереп сугасын. Егыла - тора кеше омтыла

Яраланган бәркет шикелле. Як - ягына ава, канат кага - Очып китүләре икеле. Канат кирәк, басар терәк кирәк. Менәр ечен тормыш үрләрән. Аста тирән упкын, Ярны кыйнүй дулкын. Егылмасмы кеше, түзәрмә? Какшамасмы кече, егәре?..

Менәвәрә УСМАНОВА.

«ӘЛЕ ЯРЫЙ СЕЗ БАРЬ»

Югалту кайвакыт табу да китерә. Югалту ачысыннан сыйылып тәшкәндә, кешеләр янәшәләрән баскан, иң авыр хәсрәтләрән бүлешкән затларга сыеналар да: "Әле ярый сез бар!" дип, ничәм - ничә ел аралашып йөргән дусларының, танышларының турылыгына юлыгып, үзләре ечен кадерле һәм алыштырыгысыз терәк табуларын аңлат сөеналар. Бу табу йөрәктәге эйтеп бетермәслек тирән сыйкрунуна баскандай, иңәрдәгә авырлыкны киметкәндәй була. Кеше аңлы: ул ялгыз түгел, аның озын гомер юлында ышанып сыйенел серен бушатыр, киңәшкә - ярдәмгә йөгерер кешесе бар икән. Нурсинә Латыйповлар гайләсе ечен шундый кеше булды.

Аларның дуслары 20 елдан артык дәвам итте. Икесе дә кара - туткыллы чибәр, зифа буйлы - сыныл, ачык йөзле бу ике хатын - кызын беренчे күргән кешеләр апала - сөнгелле дип үйлүй иде. Шулай апалы - сөнгелле төселе яшаделәр дә алар: сүзгә кильмәделәр, гайбәт йөртмәделәр, бер - берсеннән көnlәшмәделәр. Хатын - кызлар дуслары бик тиз гайлә дуслары булып әверелде. Жәүһәрия яшшли ирен юалткач та бар киңаше, кайгысы - шатлыгы белән Мусиннар гайләсена сыйеп яшәде. Ялгыз хатын ике баласын үкүттә, туйлар үткәрде, карт әнисен арасы, зур йорт - жириен ирләрча барлык белән алып бару өчен кәне - тәне эшләдә, йөгерде. Шәхси тормышын да рәтләргә омтылып карады. Кыскасы, тормыш кочагында ике бала, бер ана белән калган хатын - кыз ашыгып - колачлап яшәргә тырышты. Кешедән көnlәшмәде, усаллык итмәде, ялгыз хатын язмышына тигән бар өлешне

горурлык, ақыл белән күтәре белде. Аның эченде ни янагын, нинди кыен сәгатлар үткәруен иң якыннары Мусиннар гына белде.

Бәла - яман чир алар гайләсөн көтмәгәндә керде һәм мәкер, авырту белән аның көннәрн кимера башлады. Шул караңыз чорның һәр көнендә аның янәшәннәдә Нурсинә булды. Аны Казанга шифаханәгә алып баручылар да, мәрхүмәнен теләгә буенча имчеләргә күрсәтүчеләр дә Мусиннар булдылар. Нурсинә пенсия кәгазыләре артыннан да йerde, дарулар да эзләде, көннәр буе сыйланган Жәүһәриянең авыртыны басар өчен ниләр генә эшләмәдә ул! Тормыш туктап калган йортта Нурсинәжылы, яшәү көче беркеп торучы бердәнбер зат иде. Юк, аның дуслары юк диясем кильми, алар байтак иде һәм һәрберсе үзенчә аның хәлен жиңеләтергә, ярдәм итәргә тырышты. Эмма көннән - көн сұлып барган, гомеренең соңғы көннәрн кичерүен тоеп бар

әрнүен бушатып, васытән житкәреп калырга ашыккан кеше янәшәндә бер генә көн булу да күпмә түзәмлек, сабырлык соравын үзә авырту тәрбияләгән кеше генә беләдер. Э Нурсинә бит көннәр генә түгел, алар буе сабырлыгын жүймәдә: юндырды, массажлар ясады, жаны тыгызланган чагында күтәреп урыннан - урынга күчерде... Шунадыр, мәрхүмә бер сүзне еш кабатлы иде: "Балаларга ата - ана урынна сөз каласыз. Эле ярый сез бар. Зиннар, киңәшегезне күзгәнмәгәз, кирәк чакта терәк булыгыз, ақыл - тәуфыйларыннан чыкмасыннар". Газиз эниләрән югалтудан сұлып, сыйылып тәшкән балалар иң кыен вакытта да Нурсинәгә тәбәлделәр. Мәрхүмәнен жирләү, ашларын уздыру кебек машәкатьләрдә ул яна башлап йerde. Якын дустын югалтуга күнеле але дә ышанып житми - ишек ачылган саен, елмаеп - балып ул килеп керер төсле... Эмма үлем бар шул, югалту бар! Югалтуның иң ачысын кичергән балалар алдында сыйылып тәшмәсә, аларга да насылык естеп яшәргә тырыша ул. Бирешергә ярамый. Бу бит аның - икенчә гайләсе. Мәрхүмәнен васытәне буенча, аларга але ата - ана киңаше биреп яшишес бар бит але аның.

Ходай сезгә игелек, кече һәм озын гомер бирсөн!

С.ХӘЙРУЛИНА.

ОЧРАШУ

(Булган хәл)

беребезне беребез көтешей, хә - бәрләшеп торырга сүз куешып аерлыштык.

кебек. Менә чыр - чу кигән тавышы ягына борылсам - алар!.. Мин жирдән күтәрелеп тә елгәр мәдем, илтәшләрнән аерылып, ул минем янга килеп чүгәләгән иде инде...

Дустым шүшү мизгелдә сейләвеннән туктап, дәшми генә бераз торды. Аннан янә дә сүзен давам итте.

- Ул килеп чүгәләүгә, миңем күзләр үзләрнән - үзләре чытырдап йомылдылар да, өстемә бер чиләк салкын кое сүз сипкән кебек булдым. Аннан токка зләккән кеше кебек калтырана башладым. Ник, дип бүлдермә, миңем бик авыр бу мизгелде анлату. Чөнки ул естен тәнен яртылаш томалыркын та булмаган күлмәк һәм аягына үкчәле аяк килемнән кала бутән берни дә кимәгән иде... (Ул вакытта але шәрәботларын күрсәтеп йөрүче кызлар шәһәрдә дә сирәк көнә күрене, аларга да чиркәнләр күрәйләр, ләбаса!).. Э инде калын язмыш хәләнде: Башымда: "Бу көннәм минем язмыш хәл итәләркә, мин аны Лашка алып кайтып эшкә урнаштырачакмын. Шул көннән без гел бергә булачакбыз", - дигән уйдан кала берни юк иде...

Минә аның укуын тәмамлап, диплом алу көнне житти. Ул мине дә берниң көннән яртылаш томалыркын та булмаган күлмәк һәм аягына үкчәле аяк килемнән кала бутән берни дә кимәгән иде... (Ул вакытта але шәрәботларын күрсәтеп йөрүче кызлар шәһәрдә дә сирәк көнә күрене, аларга да чиркәнләр күрәйләр, ләбаса!).. Э инде калын язмыш хәләнде: Башымда: "Бу көннәм минем язмыш хәл итәләркә, мин аны Лашка алып кайтып эшкә урнаштырачакмын. Шул көннән без гел бергә булачакбыз", - дигән уйдан кала берни юк иде...

Нинашты, ул көн житти. Билгеләнгән вакыттан алла никадәр алда барып бастымин очрашу урнына. Вакыт агымы бетенләй туктап калды кебек. Утырып та карыйм, йөрәккә сикергәнә колакка ишетелеп бимазалый, жиргә ятсам - жирне селкетә

башлы бер зат басып тора иде. Э битендә - нинди генә буяу сыйланмаган! Салават күпеленең бетен төсләре бар иде анда... Без бит синен белән битләрнән инnek - кершән сөрткән кызларны да өнәп бетермә иде, табигый матурлыкны һәммә нәрсәдән естен күрә иде. ... Менә шул хәлдә мин

"Рәхмәт сезгә..." -
"Кичерегез ми-
не..." -

Таныш иде миңа
бик күтән:

Гали сүзләр диеп
беленгәнме,
Тыштан гына эйтеп
йөрләнгәнме,-

Серен белми бик
куп ел үткән.

һәм, ниһаять, ул
тылсымлы сүзләр
Мәйнәсенә йөрәк
төшөнде-

Бик үзгәртә икән
кешене:

Тирә - ягым тулы
ачык йөзләр,

Таң нурлары иңгән
якты күзләр,

һәммәс дус, якын
- ягымлы.

Искә алдым теге
чагымны:

Тик үзәмне гена
сөелгән бит.

Дөньясында бары-

бер яхшылык күп,

Дөньясында бары-

бер яктылык күп:

Күнелемдә, хислә-

ремә үрелеп,

Гәлләр шытып чыкты-

яшәрә...

Кызык булып
китте яшәргә.

Гакил СӘГҮЙРОВ.</

ПРОГРАММА ТВ: С 7 ПО 13 ДЕКАБРЯ

ПОНЕДЕЛЬНИК
7 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

ВТОРНИК
8 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

СРЕДА
9 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

ЧЕТВЕРГ
10 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

ПЯТНИЦА
11 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

СУББОТА
12 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

ВОСКРЕСЕНЬЕ
13 ДЕКАБРЯ
«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан" 18.00
18.00, 20.00 "Жиан" 18.10
"Музыкаль сэхифэ" 18.30
"Замандаш" 19.00
"Адашкан мэхбэбэт" 19.45
"Тамчы" 20.20
Музыка ТРТ 20.30, 22.50
Новости 20.50
"Картблани" 21.20
"Артист, годы, творчество" 21.40
"Кин - дза - дза" 22.40
"Изличной жизни" ... до- ма"

ОРТ

6.00 "Доброе утро".

9.00 12.00 15.00 18.00

23.30 Новости.

9.15 17.00 "Жестокий ан- гел".

10.15 Что? Где? Когда?

11.25 14.40 Мультфильм.

11.50 Домашняя библио- тека.

12.15 "Вместе".

13.00 "Трембита".

15.15 "Новые приключе-ния Синдбада".

15.55 Звездный час.

16.35 ...До 16 и старше.

18.15 Угадай мелодию.

18.45 "Здесь и сейчас".

19.05 "Мы".

19.45 "Тени исчезают в полдень".

20.45 Спокойной ночи, ма- лышы!

21.00 Время.

21.50 "Охотники за сно-видениями".

22.45 "Взгляд".

23.45 "Нога".

«РОССИЯ»

7.00 9.30 9.50 Доброе ут-ро, Россия!

9.15 19.30 23.45 "Дежур- ная часть".

9.35 Телегра.

10.00 "Санта-Барбара".

10.45 "Музыка, музыка..."

11.00 14.00 17.00 20.00

0.00 Вести.

11.30 "Петербургские тайны".

12.30 Диалоги о живот-ных.

13.30 "Магазин на дива-не".

14.35 "Династия II: семья Колби".

15.20 "Богатые и знаме-нитые".

16.15 Мультфильмы.

16.30 "Первые поцелуи".

17.35 "Башня".

18.00 Компьютер.

18.30 "Спасибо миру!". К

10-летию Спитакского землятресения.

19.35 История одного со- бытия.

20.35 Подробности.

20.45 "Любовь с первого взгляда".

21.15 "Две стрелы - де-тектив каменного века".

22.50 "Жара в Лос-Анд-желесе".

РИО

17.05 0.15 ДИСК-канал.

17.40 23.35 Дорожный патруль. Сводка за неде-лю.

18.00 23.50 ТСН-6.

18.30 "Грейс в огне IV".

18.55 "Смерть в Кали-форнии". 20.00 "НОВОСТИ ДНЯ". 20.30 Ток-шоу "АКУЛЫ ПЕРА". Алена АПИНА. 21.30 "Театр Рэя Бредбери". "Кричащая женщина", "Площадка для игр". 22.40 "В мире людей". 23.10 КАТАСТРОФЫ и ВОЙНЫ НЕДЕЛИ.

0.00 Те Кто. 0.50 "Знак качества".

0.50 "Киборг-2".

РИО

17.10 0.15 ДИСК-канал.

17.45 23.35 Дорожный патруль. 18.00 23.50 ТСН-6.

18.30 Юмористический сериал "Грейс в огне IV".

18.30 "Грейс в огне IV".

19.00 "Смерть в Кали-форнии". 20.00 "НОВОСТИ ДНЯ".

20.30 "НОВОСТИ ДНЯ".

20.30 Ток-шоу "Я САМА".

21.30 Т/с "Зов убийцы".

"Расплата за грехи".

22.25 "В мире людей".

23.05 "БИС".

0.00 Те Кто. 0.50 "Знак качества".

1.05 "Экспресс ужаса".

РИО

17.10 0.15 ДИСК-канал.

17.45 23.35 Дорожный патруль. 18.00 23.50 ТСН-6.

18.30 Юмористический сериал "Грейс в огне IV".

18.30 "Грейс в огне IV".

19.00 "Смерть в Кали-форнии". 20.00 "НОВОСТИ ДНЯ".

20.30 "НОВОСТИ ДНЯ".

20.30 Ток-шоу "Я САМА".

21.30 Т/с "Зов убийцы".

"Расплата за грехи".

22.25 "В мире людьми".

23.05 "БИС".

0.00 Те Кто. 0.50 "Знак качества".

1.05 "Экспресс ужаса".

РИО

17.10 0.15 ДИСК-канал.

17.45 23.35 Дорожный патруль. 18.00 23.50 ТСН-6.

18.30 "Грейс в огне IV".

18.30 "Грейс в огне IV".

19.00 "Смерть в Кали-форнии". 20.00 "НОВОСТИ ДНЯ".

20.30 "НОВОСТИ ДНЯ".

20.30 Ток-шоу "Я САМА".

21.30 Т/с "Зов убийцы".

"Расплата за грехи".

22.25 "В мире людьми".

23.05 "БИС".

0.00 Те Кто. 0.50 "Знак качества".

1.05 "Экспресс ужаса".

7.00-8.00 "Чулпан" 18.00
18.00, 20.00 "Жиан" 18.10
"Батула дэрслэр" 18.30
"Шаян - шоу" 19.00
"Адашкан мэхбэбэт" 19.45
"Элли - бэлли - бэй" 20.20
Музыка ТРТ 20.30, 22.50
Новости 20.50
"Картблани" 21.20
"Артист, годы, творчество" 21.40
"Кин - дза - дза" 22.40
"Изличной жизни" ... до- ма"

ОРТ

ОРТ

6.00 "Доброе утро".

9.00 12.00 15.00 18.00 0.05

Новости.

9.15 17.00 "Жестокий ан- гел".

10.15 "Честокий ангел".

11.00 В мире животных.

11.35 "Отважный Робин Гуд".

10.15 Взгляд.

11.00 Смехопанorama.

11.30 М/ф "Бабушкин коз-лик".

11.50 Домашняя библио- тека.

12.15 "Вместе".

13.00 "Ставка больше, чем жизнь".

14.00 Здоровье.

14.30 "Альберт - пятый мушкетер".

15.45 Зов джунглей.

16.10 Детские анекдоты.

16.35 ...До 16 и старше.

18.15 Угадай мелодию.

18.45 "Здесь и сейчас".

19.05 Человек и закон.

19.45 "Улицы разбитых фонарей - II".

20.45 Спокойной ночи, ма- лышы!

21.00 Время.

21.50 "Сабрина".

19.45 "Тени исчезают в полдень".

20.45 Спокойной ночи, ма- лышы!

21.00 Время.

21.50 "Счастливый слу-чай".

16.35 ...До 16 и старше.

18.15 Угадай мелодию.

18.45 "Здесь и сейчас".

19.05 Человек и закон.

19.45 "Улицы разбитых фонарей - II".

20.45 Спокойной ночи, ма- лышы!

21.00 Время.

21.50 "Сабрина".

19.45 "Тени исчезают в полдень".

Вакыттын матбуатка язылыр ылак

газеталары безде кунакта

Газеталар языны тарафынан тарихи Ватаннарынан читтә яшәргә мәжбүр булган татарлар өчен нәшер ителә. "Татар иле", "Татарские края" газеталарына Русия Федерациясенең барлык почта булекләрендә дә язылырга мөмкин. "Татар иле" газетасының индексы: 54132, ә "Татарские края"ның - 54133. "Татар иле" белән "Татарские края" - диаспора татарлары өчен республикадагы бердәнбер газета.

1999 елның
гыйнвар - июнь
айларына вакытлы матбуатка язылу бара. Татарстанда "Татар иле" газетасына ярты елга язылуни бары 15 сум гына тора, ә Русия буенча чакына кыйммәт-рәк (чөнки һәр-
бер өлкә элементе булеге үз бәйсендилгели). Газета каталогы баялләре белән чагыштырганда "Татар иле" - иң арзан басмаларның берсе.

Әлбәттә, газетаны бизәп кеңең һәрәкәтләрдегез юл табып булмас анысы. Моның өчен сезнең белән бергәләп газетаны тематик яктан төрлөләндөрү, мавыктыргыч иту, географик яктан киңәйтү максаты тора. Татар халкы Русиядә дә, БДБда да, хәтта Америкада да татар булып кала. Ә безнең газетаны укучылар дөньяның һәр почмагында диярлек яшиләр. Шуннан чыгып "Татар иле"

алдындағы бурычыбыз: газетабыз билтләрендә чит ил укучысын да канәгатьләндерерлек һәм замана таләпләренә жавап бирерлек язмалар булырга тиеш.

Редакция һәрвакыттагыча укучыларны урындағы милли - мәдәни оешмаларның татар телен, мәдәниятен, гореф - гадәтләрен саклау юнәлешендә башкарған эшләре белән таныштырып, газетаның бүгенгесе һәм киләчәге турында бәхәс, фикер алышуга мөмкилек бирә. Кыскасы, бергә булык, хәрмәтле укучы! Хәерле сәгатьтә!

Редакция.

ТУГАН ТЕЛНЕ ОНЫТУ МӨМКИНМЕ?

Татар авылында туып - үсеп, шәһәргә китеш яшәүчеләр, аларның үз балаларын үзләре теләп урыс ясаулары хакында бер гыйбрәтле мисал сейлисем кила сөзга.

Эти белән эни, саф татар авылында гомер кичереп, жиде бала тәрбияләп үстерәләр. Аларның жидесе да шәһәргә китеш урнашалар, унбер оныклары булып, шуларның тузызы бер сүз татарча белми. Ул оныкларның унсигез баласы бар. Арасыннан ник берсе ичмасам үз туган телендә сәйләшсөн. Сәйләш алмый - чөнки белми. Шулай итеп, бер татар гаиләсенең тамыры корыды, татар халкының саны унсигезгә кимеде, ә урыслар саны унсигез кешегә артты.

Үйлавымча, әгәр газетабызда шушы теманы яктырткан мәкаләләр ешрак бирелсө, бик файдалы һәм урынлы булыр иде. Мин үзәм дүртөнче ел инде "Татарские края" газетасының укучысы. Газетаның рус телендәгесен алувымның сәбәбе шул: теге ни русча, ни татарча белмәгән якташларга биреп укытам.

Наил ХАФИЗОВ.
Тубән Варта шәһәре.

булып тора. "Тәрбия" гәзите яңа елдан татар язучыларының тормыш һәм иҗад юллары, педагогик карашлары, әдәби әсәрләрен укыту методикасы турында күшмәтләр чыгаруны да күздәтә.

Бөтен хикмәт тәрбиядәр. Бу хакыйкатькә ина-нырга теләсәгез, сезнең "Тәрбия" гәзитенең укучылары, фикердәшләре, хәбәрчеләре булырга чакырабыз. Аның Татарстан каталогларында индексы - 54169. 1999 елның 1нче яртысина язылу хакы 12 сум.

Г.ВАЛИДИ
"Тәрбия" гәзитенең нәшир - мәхәррире.

БӨТЕН ХИКМӘТ ТӘРБИЯДАР

"Бала чагында алган тәрбия чәч агарганды бергә булыр. Бала чакта алынган тәрбияне соңынан бөтен дөнья халкы үзгәртә алмас", - дигән татар мәгърифәтчесе Ризаэтдин Фәхретдин. Бала тәрбиясе турында сүз һәркәнде үз - үзебездән сорыйк әле: тәрбиялеме без? Үзенеңе ничек тәрбияләргә?

Чаллы шәһәрендә нәшер ителеүче "Тәрбия" газете бөтен Татарстанга тараала. Ул ата - ана-

лар, әби - бабайлар, укутчылар, тәрбиячеләр ярдәмендә тәрбия сорауларына жавап әзли. Гаиләдә бала тәрбиясе, халкыбызның берничә гасыр туплаган тәрбия мирасын заманга яраклы итеп куллану, тәрбия эшнәдәге уңай тәжрибә, алдынгы алымнар "Тәрбия" гәзитенең төп эчталеген билгели. "Шәкертнен, руҳында аң уяту, шуңа тырышу - иң беренче шартлардан". Мәшһүр

мәгърифәтче, педагог Галимжан Ибраһимов 20нче гасыр таләбен кыскача шулай белдәрән. 21нче гасырда да тәрбия эше үзәндә югара аң, иман, күркәм холык, көчле ихтияр, саф әхлак һәм әдәп сыйфатлары тәрбияләргә омтылуучы яшьләргә йөз татач.

Татар язучылары, әдипләренең бай рухи мирасы да милли тәрбия, саф әхлак һәм әдәп өлкәсендә зур хәзине

МАШИНАЛАР БАТА, КЕШЕЛӘР ҮЛӘ

Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының матбуат үзәгө хәбәр иткәнчә, 29 ноябрьда кичке 9лар тиရәсендә Кама елгасында Спас районында Әжмәр авылы янында "КамАЗ - 53202" машинасы боз астына китте. Машинаның шоферы - Тубән Кама шәһәрендә яшәүчө егет кабинадан сикереп чыгарга өлгөрсө дә, пассажир һәлак булды.

Тикшерүү күрсәткәнчә, алар Тубән Камадан балыкчыларны алырга кильгән булганнар һәм ярдан 400 метр чамасы эчкә кер-

гәннәр.

21 ноябрьда Кама елгасынан Лаеш районы Ташкирмән авылы янында Казаннан килгән "Нива" автомобиле су төбәнен китте.

28 ноябрьда Иделдә - Кама Тамагы районынан Елга арты Карапай авылы янында ярдан 150 метр ераклыкта Казан кешесенең "УАЗ - 3303" машинасы боз астына китте. Хужасы машинадан сикереп чыгарга өлгөрдө.

Шул ук көнне Мишәдә дә "УАЗ" машинасы батты.

("Шәһри Казан"нан).

СПОРТ

ЯШЫЛӘР ЯРЫШЫ

29 ноябрьда Аксубай авылында кикбоксинг буенча зона ярышлары утте. Ярышлар

Ана көненә багышланыды. Анда барысы оч команда катнашты, урыннар түбәндәгечә бүләнди: I урын - Чистай, II - Нурлат, III - Аксубай командалары.

Безнен балалар үз үлчәү категорияләрендә әйбәт әзерлекләре, көрәш техникасы белән аерылып тордylar һәм

яхшы нәтиҗәләр күрсәттәләр. Болар: Н.Ткаченко, А.Демьяненко, Р.Хәммәтев, Е.Бабиков, А.Юхмальчин (ДЮКФП). Кызлар арасында О.Ендирикова барлык уеннарда да жиңеп, 1нче урынны алды.

Районда спортның бу төрөнен үсешенә зур игтибар бирүче ДЮКФП тренерлары А.В.Ермошкин һәм Е.С.Казаевка аерым рәхмәтбезне белдерәс кила.

Ф.ГАЙНУЛЛИН, ДЮКФП директоры.

Учредительләр: Нурлат район хакимияте һәм редакцияның хәзмәт колективы.

"Дуслык" район газетасы атнаның чәршәмбесе, жомга, шимбә коннэрәндә чыга, рус һәм чуваш телләрендә тәрҗемә ителе.

Ульяновск өлкәссе матбуат һәм мәгълумат идарәсенең Димитровград типографиясе. Офсет ысулы белән басылды. Күләм - 1 басма табак. Тираж 2361 дана.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Нурлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19. Телефоннан: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм жаваплы сәркәти - 2-18-67, авыл хужалыгы булеге - 2-22-51, Советлар, хатлар һәм жәмәгать оешмалары мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия, реклама булеге, фотокорреспондент - 2-15-63.

ЖОЯЛЫЙЫЗ!

Кычытканлы авылында яшәүче кадерле энибез Ләлә Исхак қызы Хәммәтәлиевага 7нче декабрьда 60 яшь, энбез Илнурга 11нче декабрьда 25 яшь тута. Чын күңелебездән сезнең туган көннәрәгез белән котлыбыз, исәнлек, озын гомер, тыныч тормыш телибез.

Гүзәл, Наил, Рифат.

Салдакай авылында яшәүче кадерле энибез Миннегел Ҳәлиулла қызы Камалованы 70 яшьлек юбиле белән чын күңелебездән котлыбыз. Шатлыкларның иң олысын, тыныч белмәс йөрагенә сихәтлек, киләч көннәренең кайғы - хәсрәтsez булын телибез.

Балалары.

Кадерле бабабыз һадый Гали улы Мусинны туган көне белән котлыбыз. Озын гомер, нык сәламәтлек, бәхет, шатлык телибез.

Оныклары Марат, Ринат.

БЕЛДЕРҮЛӘР. РЕКЛАМА

САТАБЫЗ

АОГВ газ миче, кыйммәт түгел. Тел.: 5-29-03.

***

Матур түй күлмәгә, кыйммәт түгел.

Адрес: Островский ур., 6.

***

НГДУ ЖКХсы янында капиталь гараж. Тел.: 5-26-02.

***

Әйбәт хәлдәгә кухня шкафлары, кыйммәт түгел. Тел.: 2-19-60.

***

Каравыл Тавы кирпече. Бәясе заводныннан түбән. Китереп бирәбез. Тел.: 2-28-65, 5-26-19.

***

Хатын - кыз кайры туны, киелгән, кыйммәт түгел. Тел: 2-14-85.

***

ВАЗ-2101, кыйммәт түгел. Адрес: Чапаев ур., 6-11.

***

Шифер, арзан. Адрес: М.Жәлил ур., 22.

САТАБЫЗ ЯКИ АЛМАШТЫРАБЫЗ

Әң бүлмәле фатир. Яки естәмә түләп ике яки бер бүлмәлөгө алмаштырабыз. Тимер юлдан һәм шикәрчеләр бистәсеннән төкөдим итмәсә.

Адрес: Октябрьнен 60 еллыгы ур., 21-4, тел.: 2-26-64.

***

Арбасы белән ВАЗ - 2101, кузовы һәм двигателе 1997 елда капиталь ремонт үткән. Яки әржәле УАЗ-452гә алмаштырабыз. Чирмешән районы, Сосновка поселогында В.Н.Дютинга мерәҗәтгәт итәргә.

ТОРЛЕСЕННӘН

"Елена" (кием - салым базары), "Альянс" (универмаг) кибетләре "Стинол", "Норд", "Юрюзань" сүт-кычлары сата. Ике елга гарантия, естәмә түләүсез китереп бирәбез. Йөклөрөгезне КамАЗ, ГАЗ автомобилаларында ташыйбыз.

Б - 621 танылышы. Тел.: 5-41-19.

***

Александр Николаевич Киселев исемене документлар (шофер танылышы, техпаспорт) табучының буләбәрәнен иясене кайтарып бируген сорыйбыз.

Адрес: Төрнәс авылы.